

**Університет
імені Альфреда Нобеля**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

« 15 » березня 2017 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
НА НАВЧАННЯ
ЗА ПРОГРАМОЮ МАГІСТРА**

*зі спеціальності
051 - «Економіка: Економіка підприємства»*

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Методичні матеріали до вступних випробувань на навчання за програмою магістра зі спеціальності 051 спеціалізації “Економіка підприємства” / О.А. Паршина, С.В. Дубінський, Н.О. Волошко, В.П. Валіков. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. – 12 с.

Укладачі: О.А. Паршина, доктор економічних наук, професор;
С.В. Дубінський, кандидат економічних наук, доцент;
Н.О. Волошко, кандидат економічних наук, доцент;
В.П. Валіков, кандидат економічних наук, доцент.

Комплекс методичних матеріалів обговорено і ухвалено на засіданні кафедри економіки та моделювання бізнес-процесів, протокол № 8 від 20.02.2017 р.

Відповідальний за випуск: О.А. Паршина, д.е.н., проф., зав. кафедрою економіки та моделювання бізнес-процесів.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістовна програма співбесіди.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	7
4. Література.....	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахових вступних випробувань – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за програмою магістра зі спеціальності 051 спеціалізації «Економіка підприємства», а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають диплом бакалавра за напрямом «Економіка підприємства». На програму магістра може вступити особа, що має диплом спеціаліста за спеціальністю 7.03050401 «Економіка підприємства» чи іншими спорідненими спеціальностями.

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:

1. Потенціал та розвиток підприємства.
2. Проектний аналіз.
3. Планування і контроль на підприємстві.
4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання за програмою магістра екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання за програмою магістра. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

Розділ 1. Потенціал та розвиток підприємства

1. Основний зміст поняття “потенціал підприємства” та його характерні риси.
2. Класифікація видових проявів потенціалу підприємства.
3. Ресурсна складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
4. Система управління, як складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
5. Діяльність персоналу, як складова блочно-модульної структуризації потенціалу підприємства.
6. Сутність функціональної структуризації потенціалу підприємства.

9. Графоаналітичні підходи до опису потенціалу підприємства.
10. Потенціал підприємства як економічна система та її властивості.
11. Загальні підходи щодо формування потенціалу підприємства.
12. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства.
13. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства та її рівні.
14. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
15. Особливості потенціалу підприємства як об'єкта оцінки.
16. Поняття вартості та її модифікації.
17. Принципи оцінки потенціалу підприємства.
18. Основні методичні підходи до оцінки вартості потенціалу підприємства.
19. Класифікація інформації, що використовується в процесі оцінки вартості та вимоги до неї.
20. Методичні підходи, що застосовуються в процесі оцінки вартості земельних ділянок.
21. Існуючі підходи до визначення вартості будівель і споруд та характеристика методів, які застосовуються при їх використанні.
22. Характеристика видів зносу, які слід враховувати в процесі оцінки вартості будівель і споруд.
23. Необхідність і особливості оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємства.
24. Основні методи витратного підходу до оцінки вартості машин і обладнання.
25. Основні методи порівняльного підходу до оцінки вартості обладнання.
26. Сутність і класифікація нематеріальних активів підприємства.
27. Методологія оцінки нематеріальних активів підприємства.
28. Характеристика складових трудового потенціалу підприємства.
29. Методики оцінки трудового потенціалу підприємства.
30. Необхідність, особливості та методичні підходи до оцінки вартості бізнесу.
31. Методи, які формують підходи до оцінки вартості бізнесу.
32. Формування системи розвитку підприємства.

Розділ 2. Проектний аналіз

1. Проектний аналіз: поняття, сутність, зміст, принципи.
2. Поняття проекту та його основні ознаки.
3. Класифікація проектів.
4. Структуризація проектів: основні завдання і послідовність дій.
5. Оточення проекту, зовнішні та внутрішні фактори.
6. Учасники проекту як основний елемент його структури, їх характеристика.

7. Визначення життєвого циклу проекту та його основні фази.
8. Цінність грошей у часі. Процеси компаундування і дисконтування.
9. Урахування інфляції в проектному аналізі.
10. Основні принципи оцінки ефективності проекту.
11. Основні показники ефективності проекту. Їх переваги та недоліки.
12. Необхідність застосування неформальних процедур оцінки проекту.
13. Структура витрат за проектом.
14. Поняття ризику та невизначеності у проектному аналізі, їх класифікації.
15. Способи зниження проектних ризиків.
16. Методи оцінки ризиків інвестиційних проектів.
17. Об'єктивна необхідність і основна мета маркетингового аналізу проекту.
18. Фактори впливу макросередовища на проектні рішення.
19. Об'єктивна необхідність та суть проведення технічного аналізу.
20. Комплексний технічний аналіз проекту та його етапи.
21. Інституційний аналіз та його роль під час підготовки та реалізації проекту.
22. Класифікація факторів зовнішнього середовища проекту.
23. Внутрішнє середовище проекту та схема його аналізу.
24. Ключові етапи робіт з екологічного аналізу проекту.
25. Основні напрями екологічної політики підприємства.
26. Мета і зміст соціального аналізу проекту.
27. Проектування соціокультурного середовища проекту.
28. Сутність фінансового аналізу проекту, його мета і завдання.
29. Мета і завдання економічного аналізу.
30. Економічна привабливість проекту та основні етапи її визначення.

Розділ 3. Планування і контроль на підприємстві

1. Планування як функція управління підприємством.
2. Зміст планування у процесуальному аспекті.
3. Формування системи планування на підприємстві.
4. Методи планування.
5. Маркетингові дослідження, їхній зміст, цілі та види.
6. Оцінювання попиту та прогнозування збуту. Переваги й недоліки основних методів прогнозування збуту.
7. Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження.
8. Планування структури збуту та встановлення норм збуту. Планування заходів стимулювання збуту.
9. Виробнича програма підприємства, її зміст і основні завдання.
10. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні.
11. Оптимізація виробничої програми.

12. Зміст і завдання оперативно-календарного планування.
13. Особливості оперативно-календарного планування в одиничному виробництві.
14. Оперативно-календарне планування в серійному виробництві.
15. Оперативно-календарне планування в масовому виробництві.
16. Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення.
17. Сучасні методи планування потреби в матеріальних ресурсах.
18. Системи управління запасами.
19. Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків.
20. Методика розрахунку виробничої потужності. Система показників використання виробничої потужності.
21. Зміст і порядок планування персоналу та оплати праці.
22. Планування продуктивності праці.
23. Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.
24. Мета, завдання та характеристика процесу планування собівартості продукції.
25. Сучасні методи калькулювання продукції.
26. Планування витрат виробничої собівартості.
27. Фінансова стратегія, завдання і зміст фінансового плану. Види та планування прибутку.
28. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства.
29. Планування реалізації проектів організаційно-технічного розвитку підприємства.
30. Сутність бізнес-планування та призначення бізнес-плану.

Розділ 4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків

1. Якими ознаками характеризується рішення?
2. Назвіть види господарських рішень за декількома класифікаційними ознаками.
3. У чому полягає ефективність і якість господарських рішень?
4. Охарактеризуйте засоби прийняття господарських рішень.
5. У чому полягають відмінності вибору господарських рішень за умов визначеності, невизначеності та ризику?
6. Що таке експертні оцінки? Які умови застосування експертних методів?
7. Розкрийте зміст та основні причини появи невизначеності.
8. Сутність корисності.
9. Які ви знаєте завдання фінансово-економічного характеру, розв'язувані за допомогою теорії корисності?

10. Що, на вашу думку, розуміється під ризиком вкладання коштів в інвестиційний проект?

11. Як ризик впливає на величину коефіцієнта дисконтування?

12. Чим визначається можливість зниження ризику в процесі диверсифікації в умовах класичної теорії вибору портфеля?

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра – проводяться вступні іспити за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня теоретичних знань та практичної підготовки студентів вимогам кваліфікаційної характеристики фахівця та освітньо-професійної програми за напрямом «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

В процесі іспиту комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.

3. Обсяг знань з економіки підприємства.

Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

3.2. Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на основі базової та повної вищої освіти обов'язковим є складання вступного іспиту з іноземної мови. Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

3.3. Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на основі базової та повної вищої освіти конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування, вступного іспиту з іноземної мови та середнього балу додатку до диплома бакалавра за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» або спеціаліста за спеціальністю 7.03050401 «Економіка підприємства», чи інших споріднених спеціальностей, та вноситься до Єдиної бази.

3.4. Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста на основі базової вищої освіти конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування та середнього балу додатку до диплома бакалавра за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства», та вноситься до Єдиної бази.

3.5. *Середній бал документа про освіту* (додатка до диплому) розраховується за середньою арифметичною до десятих та переводиться у 100-бальну шкалу шляхом його помноження на 20.

Наприклад,

$$4,4 \times 20 = 88 \text{ балів.}$$

3.6. У разі, якщо вступник *має однакові конкурсні бали* під час конкурсного відбору враховуються *додаткові бали* за участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають наряду підготовки.

За участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах з професійно орієнтованих дисциплін або спеціальності, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідності змісту публікацій наряду підготовки встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. Потенціал та розвиток підприємства

1. Абдуллаева Н.А. Оценка стоимости предприятия (бизнеса): Учебное пособие / Под ред. Н.А. Абдуллаева, Н.А. Колайко. – М.: ЭКМОС, 2000.–352 с.
2. Афанасьев М.В. Оцінка ефективності організаційно-технічних заходів / М.В. Афанасьев. – Харків: ВД “ІНЖЕК”, 2003. – 288 с.
3. Бочевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник / Б.Є. Бочевський, І.В. Заблодська, О.О. Решетняк. – К.: ЦУЛ, 2009. – 400с. (**базовий підручник**)
4. Воронкова А.Э. Поддержка конкурентоспособности потенциала предприятия / А.Э. Воронкова, В.Л. Пономарев, Г.И. Дубник. – К.: Техніка, 2000. – 152 с.
5. Гавва В. Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. посібник / В.Н. Гавва, Є.А. Божко. – К.: ЦНЛ, 2004. – 224 с.
6. Есинов В. Оценка бизнеса / В.Есинов, Г.Маховикова, В.Терехова. – СПб: Питер, 2001. – 416 с.
7. Круш П.В. та ін. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства / П.В. Круш, О.В. Клименко, В.І. Подвігіна, В.О. Гулевич. – К.:ЦНЛ, 2008.–328 с.
8. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник / Н.С. Краснокутська. – К.: ЦНЛ, 2005. – 352 с.
9. Мендрул А. и др. Учебное пособие для подготовки к сдаче квалификационного экзамена по экспертной оценке имущества, недвижимости, имущественных и неимущественных прав, бизнеса, техники и оборудования

(категорії А, В, С) / А.Мендрул, Ф.Пузий, И.Галкин, С.Скринько и др. – К.: Эксперт А, 2000.– 323 с.

10.Омельяненко Т.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства / Т.В. Омельяненко, Д.О. Барабась, А.В. Вакуленко. – К.: КНЕУ, 2006. – 272 с.

11.Должанський І.З. Управління потенціалом підприємства / Должанський І.З., Загорна Т.О., Удалих О.О. – К.: ЦНЛ, 2006. – 362 с.

12.Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник / О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2004. – 316 с.

Розділ 2. Проектний аналіз

1. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: Підручник / Г.О. Бардиш. – К.: Знання, 2006. – 415 с. (**базовий підручник**)

2. Верба В.А. Проектний аналіз: Підручник / В.А. Верба, О.А. Загородніх. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.

3. Воркут Т. А. Проектний аналіз / Т.А. Вокрут. – К.: Укр. Центр духовної культури, 2000. – 440 с.

4. Катасонов В.Ю. Проектное финансирование: организация, управление риском, страхование / В.Ю. Катасонов, Д.С. Морозов. – М.: Анкил, 2000.–272 с.

5. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестиційних проектів: Навчальний посібник / Я.О.Лудченко. – К.: Ельга – Центр, 2004. – 340с.

6. Москвина С.О. Проектний аналіз / За ред. С.О. Москвина. – К.: Либра, 1998 – 368 с.

7. Тянь Р.Б. Проектний аналіз: Навчальний посібник / Р.Б.Тянь, О.Б.Ватченко, Є.Ш.Усхаков, О.В.Оскома – Дніпропетровськ: Дніпропетровська державна фінансова академія, 2009. – 244 с.

8. Пересада А.А. Проектне фінансування: Підручник / А.А. Пересада Т.В. Майорова, О.О. Ляхова О.О. – К.: КНЕУ, 2005. – 736 с.

9. Тянь Р.Б. Управління проектами: Навч. пос. / Р.Б. Тянь, Б.І.Холод, В.А. Ткаченко. – Дніпропетровськ: ДАУБП, 2000. – 224 с.

10. Тянь Р.Б., Управління проектами. Підручник / Р.Б. Тянь, Б.І.Холод, В.А. Ткаченко. – К.: ЦНЛ, 2003. – 224 с.

11. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів в вищих навчальних закладів. 2-е вид. / Г.М. Тарасюк. – К. Каравела, 2006. – 364 с.

12. Тарасюк Г.М., Планування діяльності підприємства. Навч. посібник. / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К. Каравела, 2008. – 352с.

13.Мазур И.И. Управление проектами. Учебн. пособие / И.И. Мазур., В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге; над общ. Ред. И.И. Мазура. – М.: Омега – Л, 2005. – 664 с.

14. Мазур И.И. Управління проектами: учебн. пособие / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро. – М.: Изд-во „Омега – Л”, 2009. – 960 с.

15. Швець Л.П. Проектний аналіз: Навчальний посібник. / Л.П. Швець, О.В. Пилип'як, Н.І. Доберчак. – Львів: Новий Світ – 2000, 2011. – 643 с.

Розділ 3. Планування і контроль на підприємств

1. Тян Р.Б. Планирование и контроль деятельности предприятия. / Р.Б.Тян, В.А. Ткаченко. – Д: ДУЭП, Днепропетровск, 2002. – 300 с.
2. Тян Р.Б. Планирование и контроль деятельности предприятия: Учебник / Р.Б.Тян, В.А. Ткаченко. – Днепропетровск: Наука и образование, 2003. – 300 с. **(базовий підручник).**
3. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К.: “Каравела”, 2003. – 432 с.
4. Барроу К. Бізнес-план: Практичний посібник / К.Барроу, П.Барроу, Р.Браун; Пер. з 3-го англ. вид. – К.: Т-во „Знання”, 2002. – 285с.
5. Владимірова Л.П. Прогнозирование и планирование в условиях рынка.: Учеб. пособ. – 4-е изд., перераб. и допол. / Л.П. Владимірова. – М.: Дашков и К, 2004. – 400с.
6. Македон В.В. Бізнес планування: Навч. посібник / В.В. Македон, В.І.Познанський, О.М.Литвиненко. – Д.: ДУЕП, 2008. – 236с.
7. Москалюк В.Є. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / За зат. Ред. В.Є.Москалюк. – К.: КНЕУ, 2005. – 384с.
8. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник / А.И. Ильин. – Мн.: Новое знание, 2002. – 635 с.
9. Попов В.М. Сборник бизнес-планов с рекомендациями и комментариями.: Учебно-методическое пособие / В.М.Попов, С.И.Ляпунов. – 5-е изд., перераб. – М.: КНОРУС, 2004. – 336с.
10. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / Г.М.Тарасюк, Л.І.Шваб. – 3-е вид. – К.: Каравела, 2010. – 352с.

Розділ 4. Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків

1. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризику. / С.М. Клименко, О.С. Дуброва. — К.: КНЕУ, 2004. — 272 с. **(базовий підручник)**
2. Кузьмін О.Є. та ін. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Навч. посібник / О.Є. Кузьмін, Г.Л. Вербицька, О.Г. Мельник. - Львів: Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”. 2009. -212 с.
3. Орел С.М., Ризик. Основні поняття: Навч. Посібник. / С.М. Орел, М.С. Мальований. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. - 88 с.
4. Смирнов Э. А. Разработка управленческих решений: Учеб. для вузов / Э.А Смирнов. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. — 271 с.
5. Машина Н. І. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навч. посіб. / Н.І. Машина. — К.: ЦНЛ, 2003. — 188 с.
6. Большаков А. С. Моделирование в менеджменте: Учеб. пособие /

А.С. Большаков — М.: Информационно-издат. дом «Филинь», Рилант, 2000.— 464 с.

7. Вітлінський В. В. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.В. Вітлінський. — К.: КНЕУ, 2000. — 292 с.

8. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент / И.А. Бланк. - К. Ника-Центр, Эльга-Н, 2002. - 448 с.

9. Воронцовский А.В. Управление рисками / А.В. Воронцовский. — СПб.: Изд-во С.- Петерб. Ун-та: ОЦЭиМ, 2004. - 457

Навчальне видання

Програма до вступних випробувань на навчання
за програмою магістра зі спеціальності 051 спеціалізації «Економіка підприємства»

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5

Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.

49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра економіки та моделювання бізнес-процесів

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробив	Зав. каф.	Паршина О.А.		20.02.2017

Затверджено на засіданні кафедри:
Протокол № 8 від 20.02.2017 р.

Завідувач кафедри

О.А. Паршина

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Глуха Г.Я.		
Начальник департаменту дидактики	Шкура І.С.		
Методист департаменту дидактики	Тімофеєнко Л.П.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		